

naše delo

GLASILO SKUPŠČINE
OBČINE LAŠKO

Letnik V. — Laško, februar 1971 — Številka 2 (42)

SPOMLADANSKE AKCIJE V KMETIJSTVU

Za delo v prvih mesecih leta bi našim kmetovalcem svetovali naj na posameznih področjih opravijo naslednja dela:

POLJEDELSTVO

Deteljine in travnike bi morali pognojiti že februarja najkasneje pa v začetku marca s fosfornimi in kalijevimi gnojili. Najboljša, predvsem na zakisanih in močvirnih tleh je Thomasova žlindra. Paziti moramo, da ne gnojimo na predebelo snežno odejo; to velja še bolj za strme lege, ker nam voda lahko odnese hranilne snovi.

V marcu bomo dognojevali ozimna žita z dušikom. Pozimi so se hranilne snovi izprale iz zemlje, zato moramo to obilno nadoknaditi, kajti prav spomladi potrebuje žito največ tega hranila, da se normalno obraste in zasnuje klasje. Količino gnojila bomo določili glede na stanje posevka in rodovitnosti tal. Normalno prezimljene posevke bomo gnojili z 150—200 kg nitromonkala na hektar, slabšim pa seveda več.

V marcu sejemo jari ječmen in oves, čim bodo vremenske razmere to dopuščale. Izberimo si najboljše seme, da bo pridelek zadovoljiv. V tem času sejemo tudi detelje, najboljše kot podsevek jarim žitom in ne v ozimna žita. Ko so dani ugodni pogoji, prevlečemo travnike z brano, ki ji opletemo zobe z vejami, da ne ranimo preveč travne ruše. Drugače pa je tam, kjer je v ruši polno maha. Tam branamo v živo, da odstranimo mah, nato vržemo nekaj travnega semena in travnik dobro pognojimo.

Ce nismo pognojili travnikov že jeseni ali pozimi, jih pognojimo v marcu, kajti le v tem primeru lahko pričakujemo dober pridelek. Vzeli bomo hitreje topljiva gnojila, kot je nitromonkal, za fosforna gnojila je že bolj poznó.

SADJARSTVO

Sadjarstvo je pri nas precej zanemarjeno, čeprav bi zaslužilo nekaj

več naše pozornosti, saj je sadje le še glavni vir vitaminov v mestu in na podeželju.

Takoj ko je to mogoče, če tega nismo opravili že v jeseni, tudi sadovnjake pognojimo s fosfornimi in kalijevimi gnojili.

V marcu bomo že pričeli s čiščenjem, obrezovanjem in redčenjem suhih in odvečnih vej. Iz sadovnjakov bomo odstranili vso suho in na pol suho sadno drevje, če pa je drevje še primerno za pomladitev ali precepitev, bomo to opravili v tem času in s cepiči, ki smo si jih pripravili že januarja in februarja. Potrudimo se ta dela res opraviti, kajti suho in neočiščeno drevje nam bo samo v sramoto, koristi pa od nje-ga nimamo nobene.

Ce smo se odločili posaditi mlada sadna drevesca, pa tega nismo opravili jeseni, je v marcu pravi čas, da to delo opravimo. Kolikor prej bo drevo v zemlji, bolje bo. Paziti mo-

ramo, da izkopljemo dovolj veliko jamo. V širino naj meri 1,5—2 m. Zemljo v jami pognojimo na zalogo. Pri nakupu sadnih sadik pazimo, da bodo zdrave in pravilno vzgojene. Sadike je najbolje takoj, ko jih dobimo, posaditi, ker se ne smejo osušiti ali kakorkoli poškodovati.

Ker je ameriški kapar povsod že močno razširjen, bi bilo priporočljivo škropiti sadno drevje že pozimi z rumenimi pripravki (rumensan olje in pasta, kreosan) kasneje pa še s folidolom. Način uporabe in doziranje je opisano na zaščitnih sredstvih. Navodil se točno držite. Skropimo očiščeno drevje, pri tem pa pazimo, da bo škropljenje temeljito, poškrpimo tudi koreninski vrat.

V marcu škropimo žita, ki so zapleveljena s smolencem, mrtvo rdečo koprivo in z drugim semenskim plevelom z aretitom (4 kg na ha) takoj, ko po zemlji lahko peljemo škropilnico.

PAVLINA PLAZNIK, dipl. ing. agr.

PROGRAM STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA REZERVNIH STAREŠIN

Predsedstvo republiškega odbora ZRVS je na zadnji seji sprejelo program strokovnega usposabljanja rezervnih vojaških starešin v izobraževalni sezoni 1970/71.

Program, ki ga bodo morali rezervni starešine predelati v tej sezoni, se deli na splošni in strokovni del. Gradivo, ki ga vsebuje splošni del programa, je enotno za vse rezervne starešine, posredovano pa jim bo v obliki predavanja in preko revije NAŠA OBRAMBA.

Predavanja zajemajo naslednje štiri teme:

1. Mednarodne razmere in vojno-politični položaj Jugoslavije;
2. Temeljni vojaške doktrine in oborožene sile Jugoslavije;
3. Družbena samozaščita;
4. Delovanje civilnega sektorja v vojni.

S tem v zvezi je občinski odbor ZRVS Laško sklical sejo komisije za strokovno izobraževanje, ki je formirana pri tem odboru. Komisija je za zgoraj navedene teme izdelala urnik. Kot je bil običaj, bodo predavanja po vseh krajevnih združenjih. *Predavanja so obvezni obiskovati vsi rezervni oficirji do 50. leta in rezervni podoficirji do dopolnjenega 45. leta starosti.* Te bo upravni organ za narodno obrambo pozival na predavanja s pozivi, medtem ko bo starejše rezervne starešine vabil. Zaželeno je, da se tudi starejši rezervni starešine udeležijo predavanj, saj bi moral biti to interes vsakega posameznega člana, ker nihče ne ve, kaj ga lahko doleti jutri in kako se bo znašel v dani situaciji.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Nekateri problemi razorožitve in svetovnega miru

TRETJE NADALJEVANJE



K takšnemu povojnemu razvoju organiziranega gibanja za ohranitev miru v svetu je nedvomno mnogo prispevalo mednarodno socialistično gibanje, zlasti pa Kominterni in Sovjetska zveza, v kateri so imela vsa ta gibanja tudi močno materialno in ne samo moralno podporo.

Za zadnje obdobje, katerega še ni konec, pa je značilno, da je že med drugo svetovno vojno dozorela ideja o mednarodni organizaciji, ki naj bi stalno delovala na področju razorožitve in ohranitve miru v svetu. Tako vidimo, da idejo o razorožitvi, o trajnem miru in miroljubnem sporazumevanju izražajo že atlantska povelja, moskovska deklaracija, jaltška in potsdamska konferenca, višek teh idej pa je nedvomno dosežen z ustanovno listino OZN. Pri OZN je bilo v te namene ustanovljenih več teles, med drugimi tudi: komisija za atomsko energijo, komisija za konvencionalno razorožitev, komite desetorice, komitet 18 dežel itd. Pa ne samo to, da so bila pri OZN ustanovljena posebna delovna telesa, ki se sistematično ukvarjajo s posameznimi vprašanji s področja razorožitve in ohranitve miru, v okviru OZN so bile sprožene tudi različne konkretne pobude za razorožitev. Takšno pobudo predstavlja nedvomno Hruščovov predlog o popolni razorožitvi, Kenedyjev predlog, znan kot »Osvoboditev od vojne« in končno takšne pobude predstavljajo tudi različne akcije neuvrščenih dežel. V tem pogledu so na vsak način pomembne različne konference kot so bandunška, konferenca v Akri, predvsem pa konferenca neuvrščenih v Beogradu, Kairu in Lusaki. Čeprav je na področju razorožitve in svetovnega miru veliko problemov, ki številne akcije niso kronali z uspehom, je kot napredek na tem področju vsekakor treba šteti dosežen sporazum o prepovedi jedrskih poskusov v atmosferi, vesolju in pod vodo, sporazum o neširjenju atomskega orožja in končno sporazum med ZDA in SZ o vzpostavitvi direktne medsebojne telefonske zveze.

Če zaključimo razmišljanje o razvoju ideje in aktivnosti na področju razorožitve in ohranitve miru v svetu, potem moramo reči, da je posebno pomemben element v sodobnih mednarodnih dogajanjih dejstvo, da se politično prebujajo

milijoni ljudi. Ti ljudje so danes obveščeni o miroljubnih aktivnostih v svetu in predstavljajo tako pomemben dejavnik tudi v razorožitvenih naporih. Zato ni čudno, če je Kardelj v svoji knjigi »Socializem in vojna« ugotovil, da »usoda miru ni odvisna samo od moči in volje imperializma, temveč tudi od politike in subjektivnega pojmovanja odločilnih sil«.

Ta kratek bežen pregled naporov in akcij za razorožitev in trajen mir nedvomno potrjuje začetno ugo-

CVETO KNEZ

tovitvev, da so te ideje stare, kolikor so stare vojne in nasilja. Uspešne pa niso bile na eni strani zato, ker niso bili in še niso odpravljani razlogi, ki porajajo vojne, na drugi strani pa zato, ker vojna in vojaška tehnika še vedno omogočata reševanje sporov in obstoječih nasprotij z oroženo silo ter s tem pridobitev, če že ne materialnih pa vsaj političnih koristi.

III.

Če bi podrobno raziskali vzroke za vsa protislovja, vojne in oborožene spopade, bi nedvomno prišli do zaključka, da je osnovni vzrok predvsem v razlikah med bogatimi in siromašnimi, med razvitimi in nerazvitimi. Vse drugo izvira iz tega in je samo posledica takšnega stanja. To pa pomeni, da je treba izhod iz današnjega skoraj brezupnega stanja iskati predvsem pri vzrokih in ne pri posledicah. Razorožitev in odprava vojne sta mogoči samo ob sočasnem zmanjševanju materialne

neenakosti med bogatimi in revnimi.

Razlike med razvitimi in nerazvitimi so v današnjem svetu izredno ostre in, žal, kljub hitremu — a hkrati neenakemu — razvoju vedno večje. Tako ni slučaj, da je pokojni Nehru ob neki priliki dejal, da niso največja nevarnost za svetovni mir politična nasprotja med Vzhodom in Zahodom, ampak nasprotja med razvitimi in nerazvitimi, ki pa so v bistvu tudi nasprotja med Vzhodom in Zahodom. Naj to trditev ilustriramo samo z nekaterimi podatki.

Leta 1930 so nerazvite dežele štele 2/3 prebivalstva, danes štejejo okoli 3/4, predvidevajo pa, da bodo leta 2000 imele že kar 4/5 vsega prebivalstva. Te iste dežele pa ustvarjajo samo 1/10 narodnega dohodka razvitih, imajo le 1/11 cest in 1/38 električne energije razvitih, porabijo samo 2/3 kalorij hrane v primerjavi z razvitimi in v njih žive ljudje v poprečju 14-krat manj kot v razvitih. Samo 15 % vsega prebivalstva na svetu ima kar 85 % vsega bogastva in vrednosti, medtem ko 3/4 prebivalstva še danes skorajda strada. Strokovnjaki OZN sodijo, da dežele v razvoju ob sedanjem tempu ne bodo dosegle sedanjega poprečne ravni gospodarstva v EGS niti v 50 letih, kajti v preteklih letih se je narodni dohodek na prebivalca v nerazvitih deželah zvišal poprečno za 5 dolarjev na leto, v razvitih pa kar za 100 dolarjev. Te razlike so tudi sicer ogromne. Predvidevajo namreč, da se je ob koncu minulega desetletja narodni dohodek v razvitih deželah povzpел na 2.200 dolarjev na prebivalca, v nerazvitih pa le na 180 do 200 dolarjev.

(Se nadaljuje)

IZOBRAŽEVANJE REZERVNIH STAREŠIN

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po urniku, ki ga je izdelala komisija za strokovno izobraževanje, bodo v enem mesecu predavanja samo o eni temi. Tako bodo predavanja trajala štiri mesece in končala konec aprila letos, ko bodo predelane vse teme.

V splošni program izobraževanja spada tudi gradivo, ki ga bo kot doslej obravnavala revija NAŠA OBRAMBA in ga bodo morali rezervni starešine individualno predelati.

Strokovni del programa je prilagojen konkretni vojni razporeditvi rezervnih starešin. Izvajali ga bomo

preko poveljstva teritorialne enote za vse starešine razporejene v to enoto, v vojaških enotah za vse tiste, ki so razporejeni v operativne enote in preko ustreznega strokovnega gradiva, ki ga bo obravnavala NAŠA OBRAMBA, za tiste, ki so razporejeni v enote civilne zaščite in za preostale rezervne starešine.

Končno naj še povem, da bodo na kraju te sezone izpiti, na katerih bodo občinska vodstva ZRVS preizkusila uspešnost svojega dela, ko bo s tem tudi zaključena ta izobraževalna sezona.

RUDI VREČAR

POPIS PREBIVALSTVA IN STANOVANJ

V vsej Jugoslaviji bo opravljen v dneh od 1. do 15. aprila 1971 popis prebivalstva in stanovanj. Popis bo opravljen po stanju na dan 31. marca 1971 ob 24. uri.

S popisom bodo zajeti:

1. jugoslovanski državljani, tujci in osebe brez državljanstva, ki imajo stalno prebivališče v Jugoslaviji, ne glede na to, ali bodo v trenutku popisa v Jugoslaviji ali v tujini;

2. gospodinjstva oseb iz 1. točke;

3. stanovanja, ne glede na to, ali se uprabljajo za stalno ali občasno stanovanje ali pa so nenastanjena.

Da bi bil popis popoln, bodo popisane tudi osebe s stalnim prebivališčem v tujini, ki se bodo v trenutku popisa začasno znašle v Jugoslaviji.

Od oseb, ki bodo zajete s popisom, bodo zbrani naslednji podatki: prisotnost v kraju popisa, spol, starost, kraj rojstva, zadnje stalno prebivališče pred doselitvijo v sedanje stalno prebivališče in leto, v katerem so se preselile, zakonski stan, število živorojenih in zdaj živečih otrok, narodnost ali etična pripadnost, materni jezik, obiskovanje šole, šolska izobrazba, pismenost, poklic, položaj v poklicu, panoga dejavnosti, stopnja strokovne izobrazbe, sektor, v katerem delajo (družbeni in zasebni), ime organizacije oziroma organa pri katerem delajo, kraj dela, razmerje do osebe, na katero se glasi njihovo gospodinjstvo in razlogi za začasno odsotnost oziroma prisotnost; za osebe, ki so na začasnem delu v tujini, pa tudi država, v kateri delajo, in leto zadnjega odhoda na delo.

Pri popisu gospodinjstev bodo zbrani naslednji podatki: pravni naslov za uporabo stanovanja, velikost zemljiške posesti in število prejšnjih članov gospodinjstva, ki sedaj živijo v drugem kraju, ter število govedi, ovac, prašičev in konj, ki jih ima v posesti gospodinjstvo.

Pri popisu stanovanj bodo zbrani naslednji podatki: vrsta in površina stanovanja, število in površina prostorov v stanovanju, lastništvo, uporaba in leto zgraditve stanovanja, vrsta stavbe, število nadstropij in material, iz katerega je zgrajena stavba, v kateri je stanovanje, način preskrbe stanovalcev s pitno vodo, način ogrevanja sob v stanovanju, vrsta poda v sobah, električna napeljava in opremljenost stanovanja s kopalnico in straniščem.

V občinah bodo popis izvedle občinske popisne komisije, ki jih imenuje občinska skupščina. Za sam popis določi občinska skupščina po-

trebno število popisovalcev, inštruktorjev in kontrolorjev. Delovne in druge organizacije ter državni organi morajo dati občinskim popisnim komisijam na razpolago svoje delavce, ki jih občinska skupščina, ko dobi mnenje omenjenih organizacij in organov, določi za popisovalce, inštruktorje in kontrolorje. Občani, ki bodo določeni za popisovalce, inštruktorje in kontrolorje, so dolžni sodelovati pri popisu.

Za delo pri popisu morajo imeti popisovalci, inštruktorji, kontrolorji in člani popisnih komisij pismeno pooblastilo, ki jim ga izda predsednik občinske popisne komisije.

Vsak, kdor je zajet s popisom, je

**dolžan dati na vsa v popisnih ob-
razcih vsebovana vprašanja resnične in popolne odgovore.**

Delovne in druge organizacije, druge pravne osebe in državni organi so dolžni dati za svoje delavce iz svojih evidenc podatke o njihovi šolski izobrazbi, poklicu, panogi dejavnosti, strokovni izobrazbi in kraju dela.

Popisovalci, inštruktorji, kontrolorji in člani občinskih popisnih komisij ter delavci statističnih organov in organizacij, ki sodelujejo pri popisu, so dolžni varovati kot uradno tajnost vse podatke, ki jih zberejo pri popisu.

J. K.

ZASEBNI GOSTILNIČARJI IN OBRAČUN PROMETNEGA DAVKA

Do konca lanskega leta je veljal predpis, da so proizvajalci alkoholnih pijač in trgovska podjetja na debelo obračunavala poleg zveznega tudi republiški davek od alkoholnih pijač, ki so jih prodali zasebnim gostilničarjem ali gostinskim enotam negostinskih organizacij. Spremembe zakona o republiškem davku od prometa blaga na drobno prinašajo glede tega novost. Ta je, da od 1. januarja 1971 dalje proizvajalci alkoholnih pijač in trgovska podjetja na debelo ne obračunavajo več republiškega prometnega davka, zato pa so vsi zasebni gostilničarji in gostinske enote negostinskih organizacij socialističnega sektorja dolžni mesečno obračunavati in odvajati poleg občinskega tudi republiški prometni davek od nabavljenih količin alkoholnih pijač.

Zasebni gostilničarji bodo torej od 1. januarja letos obračunavali in plačevali republiški davek od prometa tistih količin alkoholnih pijač, ki so jih nabavili po 1. januarju 1971 ter od tistih količin, ki jih bodo nabavili neposredno od kmetov ali od proizvajalnih organizacij in trgovskih podjetij izven naše republike, od katerih doslej še ni bil plačan republiški prometni davek.

Obračun je treba napraviti na obrazcu, kakor ga je enotno za vse zavezanice pripravila davčna uprava občine Laško. Od lanskoletnega obrazca se letošnji razlikujejo le v tem, da v posebni koloni vključuje tudi stopnje za republiški prometni davek in še posebno kolono za obračun tega davka.

Obračunani prometni davek je treba odvajati v enem znesku in z eno položnico na račun: 507-846/2-019

ZBIRNI PREHODNI RAČUN DRUGIH PRISPEVKOV IN DAVKOV OBČANOV SKUPŠČINE OBČINE LAŠKO.

Zaradi pravilne razporeditve vplačanega zneska pri davčni upravi naj zavezanici na hrbtni strani tretjega dela položnice »SPOROČILO LAŠTNIKU RAČUNA« pri vsakem nakazilu napišejo: *koliko od nakazanega zneska odpade po obračunu na republiški in koliko na občinski prometni davek ter na kateri mesec se nakazani znesek nanaša.*

Mesečno poročilo je treba izpolniti tudi na hrbtni strani z zahtevanimi podatki in ga podpisati. Nepodpisana poročila bo davčna uprava zavezanecem vračala in smatrala, kakor da niso bila predložena.

Ker je z letošnjim letom ukinjeno predlaganje mesečnega poročila o celotni nabavi in prodaji (obrazec 2), davčna uprava upravičeno pričakuje, da bodo zavezanici poročila o mesečnem obračunu republiškega in občinskega prometnega davka od nabavljenih količin alkoholnih pijač bolj skrbno in vestno, zlasti pa do roka (do 10. dne v mesecu za pretekli mesec) predlagali in davek brez zamud odvajali, ker bo sicer zoper vsakogar, ki se rokov ne bi pridrževal, brez predhodnega opozorila uveden upravno kazenski postopek, za nepravčasno plačilo prometnega davka pa bodo obračunane 0,5 % zamudne obresti od neplačanega zneska za vsak zamujeni dan.

Ažurnost in pravilnost obračunavanja ter odvajanja prometnega davka, kakor tudi knjiženje nabavljenih količin alkoholnih pijač v poslovne knjige, bo občasno kontrolirala davčna inšpekcija.

naše delo 3

PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČANOV V UPRAVNEM POSTOPKU

DRUGO NADALJEVANJE

VROČANJE

Vročanje spisov (vabil, odločb, sklepov in drugih uradnih spisov) se opravi praviloma tako, da se spis izroči tistemu, ki mu je namenjen. Tistega, ki mu je treba spis vročiti, lahko organ samo izjemoma povabi za to, da ga prevzame, če to zahteva narava ali pomen spisa, ki ga je treba vročiti.

Vročja se lahko samo ob delavnikih in to podnevi. Le izjemoma, če to zahtevajo posebno tehtni razlogi, se lahko vročitev opravi tudi ob nedeljah ali na državni praznik ali celo ponoči.

Vročitev se praviloma opravi v stanovanju, v poslovnem prostoru ali v delavnici, kjer je zaposlen tisti, ki mu je treba kaj vročiti.

Kadar tistega, ki mu je treba spis vročiti, ni najti v stanovanju, se lahko spis vroči kateremu od odraslih članov gospodinjstva. Če pa tudi tem ni mogoče vročiti, pa hišniku ali sosedu, če v to privolita, da spis sprejmeta. Če se vročitev ne da opraviti niti tako, kot je bilo rečeno, pa ni ugotovljeno, da je tisti, ki mu je treba spis vročiti, odsoten, izroči vročevalec spis pristojnemu organu občine, poštar pa pošti njegovega prebivališča. Na vrata stanovanja, poslovnega prostora ali delavnice tistega, ki mu je treba spis vročiti, pribije vročevalec pismeno sporočilo, kje je spis. Vročitev velja za opravljeno, ko je sporočilo pribito na vrata. Poznejša poškodba ali uničenje takega sporočila ne vpliva na veljavnost vročitve.

Stranka lahko pooblasti določeno osebo, kateri naj se vročijo vsi spisi zanj. Če stranka obvesti o tem organ, ki vodi postopek, vroča organ vse spise temu pooblaščenцу (pooblaščenec za vročitve). Pooblaščenec za vročitve mora vsak spis nemudoma poslati stranki. Če bi se z neposrednim vročanjem stranki, pooblaščenцу ali zakonitemu zastopniku zelo zavlačeval postopek, lahko uradna oseba, ki vodi postopek, naloži stranki, naj za posamezno zadevo v določenem roku imenuje pooblaščenca za vročitve na sedežu organa.

Kadar je stranka ali njen zakoniti zastopnik v tujini, pa v Jugoslaviji nima pooblaščenca, mu je treba ob vročitvi prvega spisa naložiti, naj v določenem roku imenuje pooblaščenca ali pa pooblaščenca za vročitve.

Kadar je več strank skupaj udeleženih v postopku z istovetnimi zahtevki, pa nimajo skupnega pooblaščenca, morajo pri prvem dejanju v postopku naznaniti organu skupnega

pooblaščenca za vročitve, če je mogoče takega, ki stanuje v kraju sedeža organa. Dokler ne naznanijo skupnega pooblaščenca za vročitve, se šteje za takega pooblaščenca tista izmed strank, ki je na prvi skupni vlogi prva podpisana ali navedena. Če ne more na tak način določiti pooblaščenca, lahko določi uradna oseba, ki vodi postopek, za pooblaščenca katerokoli od teh strank. Če je strank veliko ali če so iz raznih krajev, lahko naznanijo več takih pooblaščenec in navedejo, katere od strank bo zastopal posamezen pooblaščenec; to tudi lahko stori sama uradna oseba.

Skupni pooblaščenec za vročitve mora brez odlašanja obvestiti vse stranke o spisu, ki ga je zanje sprejdel in jim omogočiti, da ga pregledajo, preprišejo in overijo.

Če tisti, na katerega je spis naslovljen, oz. odrasli član njegovega gospodinjstva brez zakonitega razloga noče sprejeti spisa, pusti vročevalec spis v stanovanju ali ga pribije na vrata; na vročilnico pa za piše vročevalec, dan, uro in razlog

odklonitve sprejema ter kraj, kjer je spis pustil in s tem je tudi vročitev opravljena.

Prejem spisa potrdi prejemnik na vročilnici. Če prejemnik vročilnice noče podpisati, zapiše vročevalec to na vročilnici in z besedami napiše dan izročitve; s tem je vročitev opravljena.

ROKI

Delo v upravnem postopku je treba voditi hitro, s čim manjšimi stroški in čim manjšo zamudo. Razumljivo je zato, da so udeleženci v postopku vezani na določene roke. Ti so določeni z zakonom — zakoniti roki ali jih pa določi uradna oseba. Roki so lahko podaljšljivi ali nepodaljšljivi — prekluzivni. Nepodaljšljivi so praviloma zakoniti roki, do čim roke, ki jih je določila uradna oseba, lahko le ta podaljša, če so razlogi utemeljeni in če stranka prosi za podaljšanje.

Roki se računajo po dnevih, mesecih in letih.

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO — KOMISIJA ZA PODELITEV »NAGRADA OBČINE LAŠKO — 2. JULIJ« VABI

vse zainteresirane delovne in druge organizacije, društva ter posameznike k predlaganju predlogov za podelitev

»NAGRADA OBČINE LAŠKO — 2. JULIJ«

Nagrada je namenjena kot moralno in materialno priznanje delovnim in drugim organizacijam, društvom ter posameznikom za izjemne dosežke na področju komunalnih dejavnosti, kulturne in prosvetne dejavnosti, zdravstva in socialnega varstva, družbenopolitične dejavnosti in drugih dejavnosti, ki imajo splošen družbeno koristen pomen.

Nagrada se podeljuje na slavnostni seji Skupščine občine Laško ob praznovanju občinskega praznika »2. julija«.

Podeljenih bo pet nagrad, in sicer:

a) za delovne in druge organizacije

- | | |
|------------|-----------|
| 1. nagrada | din 2.500 |
| 2. nagrada | din 1.500 |

b) za posameznike

- | | |
|------------|-----------|
| 1. nagrada | din 1.500 |
| 2. nagrada | din 1.000 |
| 3. nagrada | din 500 |

Predlog za podelitev nagrade lahko poda vsaka fizična in pravna oseba. Predloge je treba izčrpno obrazložiti in predložiti ustrezno dokumentacijo.

Komisija sprejema predloge za podelitev nagrade v letu 1971 do vključno 15. maja 1971.

Predloge je treba poslati na naslov: SKUPŠČINA OBČINE LAŠKO — KOMISIJA ZA PODELITEV »NAGRADA OBČINE LAŠKO — 2. JULIJ«.

KOMISIJA

JANEZ KRSTNIK VALVASOR IN LAŠKI ŠPITAL (11)

Iz podrte špitalske cerkve imamo poleg Valvasorjevega nagrobnika še dva ostanka. Na Herlahovi trgovski hiši na bodočem Orožnovem trgu je nad vrati in pod spominsko ploščo prof. Frana Orožna vzdana gotska konzola (podpornik) v obliki človeške glave. Ta konzola je nekdanj nosila rebrasti obok, ki je običajen v gotskih cerkvah. Ker v Laškem niso podirali nobene druge gotske cerkve razen špitalske, lahko sklepamo, da je glava iz špitalske cerkve. Druga taka konzola je vzdana v prejšnji Prečni ulici — od posebne šole proti Herlahovi hiši (po novem poimenovanju ta ulica žal nima imena), za čevljarsko delavnico mojstra Peganca. Ta druga konzola, ki je bila verjetno tudi v obliki človeške glave, je že tako izlizana, da človeške podobe skoraj ni več opaziti. Tudi bližina nekdanjega špitala dokazuje, da so to ostanki stare cerkve. Poslopje starega špitala je še naprej menjavalo lastnike, dokler ga ni končno 1859 kupila laška občina za 6000 gold., da je v tem poslopju namestila šolo. Zgradbo, ki je bila že po požaru 1840 popravljena, so sedaj obnovili in uredili v njej dve učilnici, družinsko stanovanje za učitelja in samsko za podučitelja. Ljubljanski potres 1895 je imel tudi v Laškem take posledice,

da šola ni bila več uporabna in so jo morali podreti. Pouk je bil v zasebnih hišah, dokler niso 1896 zgradili nove šole, ki še danes stoji na tem mestu in v kateri je sedaj nastanjena posebna osnovna šola.

Poslopje Valvasorjevega špitala je prišlo leta 1817 na dražbo; najvišji ponudnik je bil Johann Steinmetz, lastnik graščine Zalog pri Žalcu, sicer pa livar zvonov in celjski meščan, ki je postal za 3000 goldinarjev novi lastnik špitalskega poslopja (kupnino so priključili špitalskemu fondu). Zanimivo je, da je Steinmetz v Celju varil pivo. Lastniki so se večkrat menjavali, posebno važen med njimi je laški medicarski (lectarski) mojster Franc Geyer, ki je kupil zgradbo novega špitala leta 1825 in v njej začel variti pivo na obrtniški način. To je začetek laškega pivovarstva. Poročilo o tem imamo v laški kroniki. V zadnjem času smo že dvakrat brali, da so v Laškem že pred 400 leti menihi varili pivo v špitalskem poslopju, kjer je bil samostan. Kdor to trdi, bi moral za svojo trditev tudi navesti dokaze. Res je, da je o tem ohranjeno ustno izročilo, toda tako ustno izročilo lahko uporabimo samo takrat,

če ima kaj osnove v zgodovinskih podatkih (kakor npr. pripovedka o duhovniku na Šmihelu v času kuge). Omenili smo že, da so celjski minoriti samo nekajkrat v tednu prihajali v špitalsko cerkev in stari špital, z Valvasorjevim špitalom pa niso imeli nikdar nikakega opravka, najmanj pa, da bi bil to samostan. Kdo naj bi potem varil pivo, če ni bilo menihov? Ali morda starci-oskrbovanci, ali morda špitalski mojster in kaplan?

Od te pripovedke je resničen samo tisti del, ki govori o 400 letih. Zgradba Valvasorjevega špitala je namreč že toliko stara, ostalo pa so bajke, ki ne sodijo v publikacije, namenjene obiskovalcem Laškega.

Produkcija piva v tem poslopju se je od Geyerjevih časov zelo povečala. Od Geyerja je kupila stavbo rodbina Uhlich, ki je nadaljevala s pivovarniško tradicijo. Po požaru 1840 je Gustav Adolf Uhlich stavbo prezidal in tako lahko povečal proizvodnjo piva.

Leta 1866 je kupil zgradbo s pivovarno vred Anton Larisch, kateremu je ta obrat postal premajhen, da je pred šmihelskim hribom sezidal novo pivovarno (sedaj tovarna »Volna«), ker je začel z industrijsko proizvodnjo, v prejšnjem špitalskem poslopju pa so ostale kalilnice, sušilnica in sladarna ter pisarne in pivnica. Leta 1889 je za Larischem kupil pivovarno in pivnico žalski pivovarnar Simon Kukec. Sam je vodil pivovarno v Žalcu, laško pivovarno pa sta vodila njegov sin Edvard in hčerka Aneta (pozneje poročena Elsbacher). V prejšnjem špitalskem poslopju je bila uprava pivovarne s pisarnami in pivnica (nemško Bierhalle), imenovana tudi »§ 11« (po paragrafu 11 šaljivih pivskih pravil, ki določa: »pij dalje«; § 13 npr. določa: »Kibic, drži gobec«).

(Sliko Laškega izpred 120 let, na kateri sta špitalska cerkev in Valvasorjev špital že prezidana, bomo zaradi pomanjkanja prostora v tej številki objavili v naslednjem nadaljevanju. — Op. ured.)



KAMNITA GLAVA NA ROJSTNI HIŠI FRANA OROŽNA — DOMNEVNI OSTANEK ŠPITALSKE CERKVE

(NADALJEVANJE SLEDI)

GIBANJE PREBIVALSTVA V OBČINI

UMRLI

— CESAR Alojz, (58), kmet, Polana 24;
— LESKOSEK Jožefa, (81), preužitkarica, Paneče 3;
— LOGAR Karl, (82), upokojenec, Smarjeta 39;
— KUPEC Ana, (59), gospodinja, Rečica 116;
— ZVEPLAN Marija, (82), preužitkarica, Lažiše 1;
— JERAJ Ivana, (59), gospodinja, Laško 73;
— ZEME Ivan, (69), kmet, Gozdec 1;
— OJSTERSEK Janez, (60), kmet, Rifengozd 22;
— SALOBIR Pavla, (56), gospodinja, Lažiše 19;
— VODIŠEK Marija, (83) preužitkarica, Selo 2;
— FRECE Filip, (72), kmet, Lažiše 10;
— ZELEDNIK Franc, (68), upokojenec, Šmihel 6;
— HRASTELJ Anton, (72), upokojenec, Trnovo 1;
— FURLAN Marija, (80), upokojenka, Laško 32;
— KLENOVSEK Marija, (55), gospodinja, Laško 185;
— LAH Franc, (79), kmet, Rečica 170;
— LAZNIK Franc, (72), upokojenec, Rečica 156;
— KNEZ Peter, (60), gostilničar, Marija Gradec 5;
— KNEZ Franc, (48), poljedelec, Stopce 1;
— MEHLE Jože, (72), kmet, Reka 24;
— SKORJA Ivan, (69), kmet, Zigon 15;
— SENICA Antonija, (59), gospodinja, Zigon 11;
— SUNTAR Martin, (41), upokojenec, Trnov hrib 37a;
— LONČARIĆ Ignac, (89), upokojenec, Radeče 211;
— GOLE Leopold, (24), železničar, Obrežje pri Zidanem mostu 64;
— LAZAR Terezija, (75), kmetica, Počakovko 22;
— LIPOVSEK Marija, (79), gospodinja, Veliko Sirje 21;
— BEVK Anton, (80), upokojenec, Radeče 161;
— MAČKOVSEK Marija, (80), preužitkarica, Mala Breza 5;
— KRAŠOVEC Franc, (62), kmet, Mačkovec 15;
— KOCMAN Mirko, (59), gostilničar, Breze 1;
— BEZGOVSEK Amalija, (80), preužitkarica, Olešče 61;
— TOVORNIK Franc, (70), upokojenec, Lipni dol 8;
— SPAN Rudolf, (34), delavec, Marijina vas 14;
— PODBREZNIK Franc, (68), upokojenec, Ojstro 37;
— HOHKRAUT Marija, (89), upokojenka, Brstnik 5;
— JOVAN Alojz, (69), kmet, Udmat 7;
— LAVRINC Alojz, (53), upokojenec, Rečica 127;
— VERK Terezija, (85), preužitkarica, Laško 334;
— KLOPCAR Elizabeta, (68), kmetovalka, Trnov hrib 44;
— KENDA Alojzija, (75), gospodinja, Radeče 180;

Spet zlata poroka v Laškem

Med redke jubilate, ki slavijo jubilej zlate poroke, sodita tudi LIPOVSEK FRANCI IN FRANČIŠKA, iz Lokavca pri Rimskih Toplicah, ki sta v soboto, dne 30. januarja 1971 na matičnem uradu Laško ponovno izrekla »da«.



Ob tej slovesnosti jima je čestital občinski odbornik tov. SEME Franc. Svečanost so popestrili s svojo navzočnostjo tudi predstavniki Skupščine občine Laško, Pivovarne Laško in Volne Laško, ki so obema čestitali k tako visokemu jubileju in jima izročili darila podjetij.

J. O.

— MERVIC Jože, (60), upokojenec, Radeče 37;
— KNEZ Jože, (28), Zebnik 9;
— ERAZEM Janez, (64), upokojenec, Jagnjenica 28;
— KENDA Jakob, (78), kmet, Log 9;
— KRAJSEK Terezija, (68), gospodinja, Svibno 2;
— DOŠLER Terezija, (85), gospodinja, Ogeče 7a;

POSEBNA PRILOGA K TEJ
ŠTEVILKI
»URADNI VESTNIK OBČINE
LAŠKO« ŠT. 1/1971

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE VETERINARSKÉ POSTAJE LAŠKO

ZA FEBRUAR 1971

V februarju 1971 bo dežurna služba Veterinarske postaje Laško poslovala po naslednjem razporedu:

1971	Zivinozdravnik	TELEFONSKA številka
6. 2.— 8. 2.	Malenšek dr. Slavko, Laško	73-996
13. 2.—15. 2.	Dipl. vet. Vahtar Boris, Radeče	(klicati postajo LM Radeče)
20. 2.—22. 2.	Dipl. vet. Kolman Jakob, Laško	73-979
27. 2.— 1. 3.	Malenšek dr. Slavko, Laško	73-996

Dežurstvo v zgoraj navedenih dneh traja od 12. ure prvega dne do 7. ure zjutraj drugega dne.
Dežurni veterinar opravlja umetno osemenjevanje v času dežurstva na poziv lastnika plemenice na določenem mestu.

ZDRAVSTVENI DOM CELJE

RAZPORED DEŽURNE SLUŽBE

ZA FEBRUAR 1971

V času od 1. do 28. februarja 1971 bo dežurna služba zdravnikov za področje Laško in Rimske Toplice (od sobote popoldne do ponedeljka zjutraj tudi za območje Radeče) in k temu spadajoče okolice poslovala po naslednjem razporedu:

1971	Zdravnik	Medicinska sestra ali bolničarka
1. 2.— 7. 2.	Dolanc dr. Jože	Maroša Marija
8. 2.—14. 2.	Pečar dr. Samo	Maroša Marija
15. 2.—21. 2.	Velikonja dr. Tone	Turin Elizabeta
22. 2.—28. 2.	Dolanc dr. Jože	Maroša Marija

Potrebni obiski na domu naj se naročajo pri posameznih zdravnikih do 12. ure. Vsi bolniki in poškodovanci, ki jim je potrebna nujna zdravniška pomoč, naj se javljajo izven rednega delovnega časa dežurnim v ambulanti.

»Naše delo« izhaja mesečno — Izdaja Skupščina občine Laško — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Lev TIČAR — Uredništvo in uprava: Laško 1, telefon 73-045, interna številka 4 in 6 - Cena za posamezno številko 1 din - Ziro račun pri Službi družbenega knjigovodstva, podružnica Laško št. 5071-637-55' — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 15. dne v mesecu — Nenaročenih rokopiesov ne vračamo. Tisk in klišejl GP Cetis Celje